

«Бекітемін»
АҚ «ОҚМА» Ректоры,
Ж.Сейтжанова
« 02 » 05 2025 ж.

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY

РЕЗИДЕНТУРАНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
7R01137
«НЕВРОЛОГИЯ (ЕРЕСЕКТЕР, БАЛАЛАР)»

Шымкент, 2025 ж.

MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы Резидентураның білім беру бағдарламасы 7R01137 «Неврология (ересектер, балалар)»		56-11-2025 19 беттің 2 беті

7R01137 «Неврология (ересектер, балалар)» білім беру бағдарламасы
«Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия» кафедрасы
мүшелерімен әзірленген.

Кафедра меңгерушісі, профессор, м.ғ.к. Н.А. Жаркинбекова
Хаттама № 8 « 18 » « 03 » 2025 ж.

Жұмыс берушімен келісілді:

№2 қалалық аурухананың Бас дәрігері Б.Д. Позилов

«Терапиялық профиль бойынша» АҚ отырысында талқыланған
АҚ төрағасы, доцент Ж.А. Кауызбай
Хаттама № 4 « 21 » « 04 » 2025 ж.

Клиникалық Кеңеспен мақұлданған

Төрағасы, профессор Б.К. Нурмашев
Хаттама № 8 « 25 » « 04 » 2025 ж.

Ғылыми Кеңеспен бекітілген

Хаттама № 13 « 02 » « 05 » 2025 ж.

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	MEDICINA AKADEMIASY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Неврология, психиатрия, реабилитология және нейрохирургия кафедрасы Резидентураның білім беру бағдарламасы 7R01137 «Неврология (ересектер, балалар)»			56-11-2025 19 беттің 3 беті

Білім беру бағдарламасының төлқұжаты

1. Білім беру бағдарламасының миссиясы: резидент дәрігердің оқу нәтижелеріне қол жеткізу қажеттілігін қанағаттандыру, жоғары білікті неврологтарды Денсаулық сақтау жүйесі мен қоғамды қамтамасыз ету.

2. Білім беру бағдарламасының мақсаты: Невролог-дәрігердің кәсіби қабілеті бар және жасына және жынысына қарамастан халыққа мамандандырылған жоғары білікті неврологиялық көмекті өз бетінше қамтамасыз ететін дәрігерлерді дайындау.

Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- неврологияның теориялық мәселелерін терең игеру;
- диагностиканың, емдеу заманауи принциптері бойынша практикалық дағдыларды жетілдіру, дәлелді медицина тұрғысынан алынған зерттеу нәтижелерін түсіндіру.
- әртүрлі жағдайлар мен аурулар кезінде білікті дәрігерлік көмекті өз бетінше жүзеге асыру.

3. Білім беру бағдарламасының негіздемесі:

Жүйке аурулары медицинадағы ең күрделі сала, аурулардың клиникалық көрінісінің өзгерістерінің ерекшеліктерімен байқалады, заманауи тәсілдердің пайда болуымен сонымен қатар неврологиялық аурулардың жаңа емдеу тәсілдерімен, кейбір жағдайларда диаметральды қарама қарсы дәстүрлі кестелерге сай айқындалады.

Біздің елімізде невролог клиницисттердің көптеген қатары жас дәрігер мамандарымен толықтырылуда, яғни жүйке жүйесі туралы анатомио –физиологиялық жағынан негізделіп невропатологтардың клиникалық ойлау қабілеттері жетіледі. Жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы туралы анық игеріп білікті клиницист невролог маманы болып шығады. Невролог дәрігерлер үнемі неврологиялық ғылыми аумағындағы өзгерістер туралы мәліметтерді алып отырады.

Неврологиядағы резидентура жүйке жүйесі туралы анатомиялық және физиологиялық ақпаратты жарықтандырудың жүйелік-функционалдық принципін тереңірек зерттеуді, жаңа нейрофизиологиялық деректер негізінде жеке белгілерді (рефлексстер, тесттер, тесттер) анықтау әдістеріне үйретуді, ми қызметін жүйелік принцип бойынша ұйымдастыруды, нейротрансмиттерлер мен нейропептидтердің мәндерін қарастыру, неврологиялық науқастарды қосымша зерттеудің заманауи әдістерін, соның ішінде радионуклидтік әдістерді, компьютерлік томографияны, ядролық магниттік резонансты енгізу, сонымен қатар жиі кездесетін мәселелерді зерттеу невропатологтың тәжірибесінде кездеседі - жүйке жүйесінің қан тамырлары аурулары, жұқпалы және қабыну аурулары, эпилепсия және басқа конвульсиялық синдромдар, перифериялық жүйке жүйесінің аурулары.

Балалар неврологиясы – туғаннан 18 жасқа дейінгі жүйке жүйесінің қалыпты және патологиялық даму механизмдерін зерттейтін медицина саласы. Балалар неврологы балалық шақта пайда болатын неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеумен айналысады. Бұл неврология, педиатрия, неонатология, генетика, психология және нейрохирургия сияқты бірнеше ғылымдардың тоғысында пайда болған өте «жас» мамандық. Бұл әртүрлі жас кезеңдеріндегі психомоторлық дамуды бағалайтын, мидың және жүйке жүйесінің басқа бөліктерінің жағдайын бағалайтын невропатолог.

4. Білім беру бағдарламасы әзірленетін кәсіби стандарт: кәсіби стандарт «Неврология (ересектер, балалар)». «Денсаулық сақтау саласындағы кәсіби стандарттарды бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдегі №ҚР ДСМ-63бұйрығына сәйкес.

5. Кәсіби қызмет саласы. Денсаулық сақтау

6. Кәсіби қызметтің объектілері. Стационарлық және амбулаториялық көмек көрсететін медициналық ұйымдар, Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйелері.

Білім беру бағдарламасы туралы ақпарат

№	Алаң аты	Ескерту
1	Тіркеу саны	7R09100107
2	Оқу аймағының кодымен жіктелімі	7R09 Денсаулық сақтау (медицина)
3	Дайындау бағытының кодымен жіктелімі	7R091 Денсаулық сақтау
4	Оқу білім бағдарламасының тобы	R037 Неврология (ересектер, балалар)
5	Оқу білім бағдарламасының аттары	7R01137 Неврология (ересектер, балалар) (резидентура)
6	ОББ түрлері	жаңартылған БББ
7	МСКО бойынша деңгейі	7
8	НРК бойынша деңгейі	7
9	ОРК бойынша деңгейі	7
10	ОББ негізгі ерекшеліктері	Кәсіби стандартқа сәйкес
	ВУЗ-партнер (СОП)	
	ВУЗ-партнер (ДДОП)	
11	Құзыреттердің тізімі	ҚК1 Клиникалық диагнозды тұжырымдауға, емдеу жоспарын тағайындауға және нерв жүйесі ауруларымен ауыратын науқастарға медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде дәлелді практика негізінде оның тиімділігін бағалауға қабілетті. ҚК2 Неврологиялық аурулармен қарым қатынасты жасай білу және оларды қоршаған адамдармен қатынасты жақсарту, сонымен қатар денсаулық сақтау мамандарымен қатынасты жақсарту жоғары нәтиже болу үшін ҚК3 Медициналық неврологиялық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді пайдалануға қабілетті. ҚК4 "Неврология, ересектер, балалар" білім беру бағдарлама бойынша Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастыру алаңы шеңберінде әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіпаралық командалар құрамында жұмыс істеуге қабілетті ҚК5 Адекватты зерттеу сұрақтарын тұжырымдауға, кәсіби әдебиетті сыни бағалауға, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық деректер базасын тиімді пайдалануға, зерттеу командасының жұмысына қатысуға қабілетті ҚК6 Кәсіби команданың басқа да мүшелерін өз бетінше оқуға және оқытуға, неврология саласындағы пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби

		дамудың басқа да нысандарына белсенді қатысуға қабілетті
12	Оқытудың нәтижелері	1ОН Клиникалық неврологиялық диагнозды диагностикалайды, диагнозды ажыратады, талдайды, барлық кезеңдерінде сабақтастықты сақтай отырып емдеуді тағайындайды, неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық тексеруден өткізеді, халық арасында неврологиялық аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды жүргізеді және олардың тиімділігін бақылайды, жүйке жүйесі аурулары бар науқастарға (ересектер, балалар) қалпына келтіру және медициналық оңалтуды тағайындайды және жүргізеді 2ОН Неврологиялық аурулармен қарым қатынасты жасай білу және оларды қоршаған адамдармен қатынасты жақсарту, сонымен қатар денсаулық сақтау мамандарымен қатынасты жақсарту жоғары нәтиже болу үшін. 3ОН Медициналық неврологиялық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін қауіптерді бағалауға және ең тиімді әдістерді пайдалануға қабілетті. 4ОН "Неврология (ересектер, балалар)" білім беру бағдарламасы бойынша Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық өрісі шеңберінде әрекет етеді, медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысады, төтенше жағдайларда базалық көмек көрсетеді, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіпқойаралық командалардың құрамында жұмыс істейді 5ОН Адекватты зерттеу сұрақтарын әзірлейді, жоспарлайды және тұжырымдайды, сыни тұрғыдан бағалайды, қорытынды жасайды, неврология бойынша кәсіби әдебиеттерді қолданады, өзінің күнделікті қызметінде халықаралық мәліметтер қорын (SCOPUS, PubMed, Medlin) және интернет сандық құралдар тиімді пайдаланады, зерттеу тобының жұмысына қатысады 6ОН Өз бетімен білім алады, кәсіби білімін жетілдіреді және кәсіби ұжымның басқа да мүшелерін оқытады, пікірталастарға, пікірталастарға белсенді қатысады, ғылыми зерттеулерге шолу жасайды және халықаралық, отандық конференцияларда және неврология саласындағы үздіксіз кәсіби дамудың басқа нысандарында баяндама жасайды.
13	Оқытудың түрі	Күндізгі
14	Оқытудың тілі	Орысша және қазақша
15	Кредит көлемі	Барлығы 140 кредит

		Оның ішінде: 1. Теориялық оқыту – 138 кредит 2. Аралық аттестация 3. Қорытынды аттестация – 2 кредит
16	Тағайындалатын академиялық дәрежесі	Невролог-дәрігер
17	Кадрларды дайындау үшін лицензияға өтініштің болуы	KZ 36LLA00011387
18	ОББ-да аккредитацияның болуы	бар
	Аккредитациялық ұйымның атауы	НААР
	Аккредитацияның уақыт мерзімі	№ KZ73LAA00011788. 27.05.2021ж.-26.05.2026ж.
19	Пәндер бойынша ақпарат	A.2-қосымша

A.1-қосымша

Жалпы білім беру бағдарламасы бойынша оқу нәтижелерін қалыптастырылатын құзыреттермен байланыстыру матрицасы

	ОН1	ОН2	ОН3	ОН4	ОН5	ОН6
Б1	+	+	+			
Б2		+		+		
Б3			+		+	
Б4				+		
Б5					+	
Б6						+

A.2 -қосымша

Құзыреттілікке қол жеткізу/Оқыту нәтижелері матрицасы

№	Пәннің атауы	Қысқаша сипаттама	Пәндер циклі (БиП, МК)	Комп-онент (ТК МК)	Кред. саны	Қалыптасқан ОН
1	Стационар дағы неврология (ересектер)	Стационарлық деңгейде жүйке жүйесі аурулары бар ересек пациенттерде диагностиканы қою, аспаптық диагностика әдістерін, емдеу, профилактика және медициналық тексеру жүргізу, медициналық оңалту бойынша білім мен тәжірибелік дағдыларды меңгереді. Науқастармен және олардың қоршаған ортасымен, әртүрлі денсаулық сақтау мамандарымен тиімді әрекеттеседі, медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысады, төтенше жағдайларда негізгі көмек	БеП	МК	54	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4

		көрсетеді, кәсіптік бригадалардың құрамында жұмыс істейді.				
2	Стационардағы неврология (балалар)	Стационарлық деңгейде жүйке жүйесі аурулары бар балаларда диагностиканы қою, аспаптық диагностика әдістерін, емдеу, профилактика және медициналық тексеру жүргізу, медициналық оңалту бойынша білім мен тәжірибелік дағдыларды меңгереді. Науқастармен және олардың қоршаған ортасымен, әртүрлі денсаулық сақтау мамандарымен тиімді әрекеттеседі, медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысады, төтенше жағдайларда негізгі көмек көрсетеді, кәсіптік бригадалардың құрамында жұмыс істейді.	БеП	МК	30	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4
3	Неврологиядағы аспаптық зерттеу әдістері	Ми биопотенциалдарын зерттеу әдістемесі-электроэнцефалография, эхоэнцефалография және зерттеу нәтижелерін түсіндіру. Электронейромиографиялық зерттеу әдістемесі және нәтижелерді интерпретациялау. Экстракраниалдық және брахиоцефалдық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясы-зерттеу әдістемесі және нәтижелерді интерпретациялау. Неврологиядағы генодиагностика.	БеП	МК	8	ОН1 ОН2 ОН3
4	Неврология және нейрореанимациядағы шұғыл жағдайлар	Ересектер мен балалардың коматозды жағдайы. Эпилептикалық статус. Улану кезіндегі жедел неврологиялық патология. Бас сүйек ішілік қысымның жоғарылауы, ми ісінуі. Мидың өлімі. Нейроинфекциялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия. Церебральды және жұлын инсульттері. Миастениялық криз. Холинергиялық криз. Балалардың су-тұз балансын түзету. Жедел тыныс алу жетіспеушілігі кезіндегі дәрігерлік тактика. Балалар неврологиясындағы шұғыл дегидратация. Краниоцеребральды гипотермия. Симпатотониялық коллапс.	БеП	МК	12	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4
5	Ересектер амбулатори	Нерв жүйесінің қабыну аурулары, перифериялық нерв жүйесінің	БеП			

	ялық-емханалық неврологиясы	аурулары, бас миының қан тамыр аурулары, нерв жүйесінің дегенеративті және тұқым қуалайтын аурулары бар науқастарды диспансерлеу ерекшеліктері. Невроздар. Вегетативті дистония синдромы. Вегетативті пароксизмдер. Ересектер мен балалардың бас ауруы. Вегетативті криздер. Балалардағы невротикалық көріністер: кек алу, тиктер, ұйқының бұзылуы. Тәбеттің невротикалық бұзылуы, невротикалық энурез, энкопрез.		МК	10	ОН1 ОН2 ОН3 ОН5
6	Балалар амбулаториялық-емханалық неврологиясы	Аntenatalды, неонатальды, перинаталдық патологиялардың салдары бар науқас балалардың клиникалық диспансеризация ерекшеліктері. Вегетативті пароксизмдер. Ересектер мен балалардың бас ауруы. Вегетативті криздер. Балалардағы невротикалық көріністер: кек алу, тиктер, ұйқының бұзылуы. Тәбеттің невротикалық бұзылуы, невротикалық энурез, энкопрез.	БеП	МК	6	ОН1 ОН2 ОН3 ОН5
7	Нейрореабилитация	Ересектер мен балалардың реабилитациясы бойынша ҚР ДСМ негізгі нормативтік құжаттары. Функционалдық жағдайын және тіршілік әрекетін бағалау. Кинезиотерапия. Емдік гимнастика. Мануалды терапия. Вибростимуляция. Жағдаймен емдеу, тыныс алу гимнастикасы. Физиотерапия. Емдік магниттік және электронейростимуляция. Ішкі ток электростимуляция. Дәрі-дәрмектік блокадалар және фармакоакупунктура. Афазияның әр түрлі түрлерінде инсульттан кейінгі сөйлеу реабилитациясы. Тепловодолечение. Психологиялық және әлеуметтік оңалту.	БеП	МК	6	ОН1 ОН2 ОН3 ОН5
8	Неврологиядағы визуализациялық	Нерв ауруларын диагностикалаудағы зерттеудің визуалды әдістерінің маңызы. Балалар мен жасөспірімдердің неврологиялық ауруларының визуалды диагностикасы. Тамыр және тұқым	БеП			ОН3 ОН4

	зерттеу әдістері	қуалайтын аурулардың сәулелік диагностикасы. Тірек-қимыл жүйесінің визуализациясы. Магнитті-резонансты томография, бас және жұлын миы, церебралды ангиография – зерттеу нәтижелерін түсіндіру. Бас испан миының, омыртканың компьютерлік томографиясы-зерттеу нәтижелерін түсіндіру.		МК	8	ОН5 ОН6
9	Ми қан айналымының жіті бұзылуы проблемасы: диагностика, емдеу	Мидың тамырлы ауруларының жіктелуі. Ми қан айналымының жіті бұзылуының өзекті этиологиялық факторлары, патогенезі және клиникалық көріністері.Диагностиканың заманауи критерийлері, оның шұғыл терапиясының принциптері.Инсульттің бастапқы және қайталама алдын алу, инсульт алған науқастарды ерте және кеш оналту. Стационарлар мен амбулаториялық жағдайларда жіберілетін тактикалық және терапиялық қателер.	БеП	ТК	4	1ОН 2ОН 3ОН 4ОН 5ОН 6ОН
10	Эпилепсия кезіндегі дифференциалды диагностика аның, емдеудің және әлеуметтік оңалтудың өзекті аспектілері	Этиология, патоморфология, патогенез, зерттеу әдістері. Эпилепсия мен эпилепсиялық талмалардың жіктелуі. Клиникасы, диагнозы, дифференциалды диагностикасы. Эпилепсия түрлері және эпилептикалық синдромдар. Жүкті әйелдерде Эпилепсия. Эпилептикалық емес ұстамалар. Эпилепсиямен ауыратын науқастарды емдеудің заманауи аспектілері.	БеП	ТК	4	1ОН 2ОН 3ОН 4ОН 5ОН 6ОН
11	Жүйке жүйесі ауруларының гериатриялық аспектілері	Жүйке жүйесінің картаюының морфофизиологиялық сипаттамалары. Қарт және егде жастағы науқастарды тексеру ерекшеліктері. Қарт және қарт жастағы неврологиялық аурулар ағымының ерекшеліктері. Егде және қарт жастағы науқастарға фармакотерапияның ерекшеліктері. Құлау. Вегетативті бұзылулар. Синкопальды күйлер. Болевые синдромы, нарушения сна и бодрствования у больных пожилого и	БеП	ТК	4	1ОН 2ОН 3ОН 4ОН 5ОН 6ОН

		старческого возраста. В12 витаминінің жетіспеушілігі.				
12	Экстрапирамидтік жүйенің басым зақымдануы бар аурулар	Паркинсон ауруының, үдемелі ядролы параличтің, мультисистемалық атрофияның, коритико-базальды дегенерацияның, тремордың, дистонияның, хорейдің, миоклонустардың, стратл-синдромның, тиктерының, Туретта синдромының, гепатолентикулярлық дегенерацияның, Галлерворден-Шпатцтің, базальды ганглиялардың, кальцефикациясының заманауи аспектілері, этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, терапевтік тәсілдері.	Беп	ТК	4	1ОН 2ОН 3ОН 4ОН 5ОН 6ОН РО1 РО2 РО3 РО4 РО5 РО6

Кәсіби стандарт: «Неврология (ересектер, балалар)»

Б - қосымша

Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-невролог»:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу 4. Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау 5. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру және медициналық оңалту. 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері. 2. Үздіксіз кәсіби даму

Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы	Дағды 1: Жүйке жүйесінің аурулары бар науқасты тексеру	Машықтар: 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинауды жүзеге асыру және пациенттерге (ересектер, балалар) клиникалық тексеру жүргізу. 2. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау. 3. Жүйке жүйесінің зақымдануының жергілікті деңгейін анықтаңыз. 4. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз. 5. Жүйке жүйесі аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау. 6. Жүйке жүйесі аурулары және денсаулығы бұзылған пациенттерде зертханалық, аспаптық, бейнелеу зерттеулерін (электроэнцефалограмма, электромиография, ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау. 7. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау (жұлын сұйықтығы, көрінетін шырышты қабаттар мен ауыз қуысын бактериологиялық зерттеу). 8. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары кезінде биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру. 9. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету. 10. Белдік пункция жасау дағдыларын меңгеру.
---	---	---

		Білімдер: 1. Жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы, әртүрлі жас кезеңдеріндегі жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері. 2. Этиологиясы мен қауіп факторлары, патологиялық физиология, патологиялық морфология және иммунопатология, клиника, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларын диагностикалау әдістері. 3. Неврологиялық жағдайдың бұзылуын бағалау әдістері. 4. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты жүйке жүйесі ауруларының ерекшеліктері. 5. Жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістері: медициналық көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер.
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.	Машықтар: 1. Орындау дағдыларын меңгеру:- диагностикалық бел пункциясы;- ЭЭГ;- Брахиоцефалиялық тамырлардың УДДГ;- ЭНМГ. 2. Көз түбін, периметрияны тексеру дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Белдік пункция, УДДГ, ЭНМГ, ЭЭГ жүргізу, көз түбін және периметрияны тексеру әдістемелері
	Дағды 3: Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагнозын белгілеу.	Машықтар: 1. Жүйке жүйесінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау, жүйке жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау және осы өзгерістердің себептерін анықтау. 3. АХЖ, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес жүйке жүйесі ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу. Білімдер: 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері.

		2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.	Машықтар: 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету. 7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз. Білімдер: 1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсерлері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.

	Дағды 2: Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Жүйке жүйесінің созылмалы ауруларымен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру. Білімдер: 1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Мониторлау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.
	Дағды 3: Неврологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау	Машықтар: 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Неврологиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. Білімдер: 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
		Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам

	Дағды 4: Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету	ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулармен ауыр жағдайларды анықтаңыз. Білімдер: 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді

Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу	Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
Еңбек функциясы 4: Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Дағды 1: Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (Инсульт мектебі және т.б.). Білімдер: 1. Жүйке жүйесі ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
Еңбек функциясы 5: Пациенттерде (ересектер,	Дағды 1: Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (	Машықтар: 1. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру және медициналық оңалту.	ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру	2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Жүйке жүйесіндегі науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. Білімдер: Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және

		есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	Машықтар: Аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау. Өткізу дағдыларын меңгеру: - ЭЭГ. - Брахиоцефалиялық тамырлардың УДДГ. - ЭНМГ. Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындылары бойынша аурулардың белгілерін анықтау және саралау. 4. Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындысын тұжырымдау. Білімдер: 1. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ЭЭГ, брахиоцефалиялық тамырлардың УДЗ, ЭНМГ үшін жүргізу әдістемесі.
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану

		қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	

Оқу-әдістемелік орталығының меңгерушісі

Б.З. Долтаева